

nu frančiškanski pater dr. Schlund je bil v jeseni lanskega leta v Rusiji in sodi o tem sledeče: Ruska pravoslavna cerkev, ki je prej bila vsemogočna, je skoro uničena. Katoliške cerkve ruski boljševizem ni še mogel premagati. Komunizem je dandanes ljudska religija v Rusiji, zlasti mladina je, kakor se vidi, popolnoma pridobljena za brezboštvo. Dr. p. Schlund zaključuje svoje poročilo tako-le: »Še enkrat vprašam: Ali je ruska pravoslavna cerkev uničena za vedno? Odgovorjam: Da, ako ne bo sam Bog spremenil ljudi in stvari v Rusiji.« Mi pa vprašamo: Ali se bo ponovilo v drugi obliki to, kar se je pred 480 leti zgodilo v Carigradu? Rajše rdečo zastavo brezbožnega boljševizma nego papeževo tiaro (krono)! Letos dne 29. maja počenja žalostna 480letnica, kar je Carigrad padel pod oblast mohamedanskega polumesca. Naj bo ta obletnica resen memento za vse prizadete! Naj bo opomin za cerkve, ki so ločene od Rima, da je njihov spas ter blagor vsega krščanstva v zedinbi z Rimom in v priznanju vrhovn papeževe oblasti. V tem je tudi rešitev evropskega človeštva in njegove kulture. Ko bo ta zavest prodrla v tiste kroge, ki so sedaj rimskemu papežu odgovorili na oni obžalovanja vredni način, bodo poslali v Rim drug odgovor.

*

Avstrijska vlada podala ostavko. Avstrijski kancelar dr. Buresch je podal dne 27. januarja ostavko celotne vlade. Predsednik republike Miklas je sprejel odstop, a je poveril zopetno sestavo vlade dr. Bureschu.

Nova avstrijska vlada je sestavljena pod kancelarjem dr. Bureschom s pomočjo Landbunda. Po izločitvi dr. Schöberla in dr. Schürffa so ostali vsi dosednji ministri. Zunanje zadeve je prevzel kancelar dr. Buresch. Na novo je vstopil v vlado tirolski krščanski socialc dr. Kurt Suschnigg. Vojno ministrstvo je zopet prevzel (petnajstič) K. Vaugoin. Landbund bo imel v vladi dva zaupnika in sicer podkancelarja inženjerja Winklerja in še enega uradnika za bodočega notrajnega ministra. Nova vlada je tale: zvezni kancelar in zunanje zadeve: dr. Buresch, podkancelar: inženjer Franc Winkler, prosyeta: Czermak, poljedelstvo in šume: dr. Dollfuss, trgovina: Edvard Heintl, pravosodje: dr. Kurt Suschnigg, vojna: Karl Vaugoin.

Rumunija v plačilnih težavah. Rumunija ima iz preteklega leta poravnati 3 milijarde lejev in od tega dolguje upokojevcem za neizplačane pokojnine 203 milijone lejev. Rumunska narodna banka je dobila kredit v znesku 250 milijonov francoskih frankov od francoske narodne banke. Razen tega je še prejela tudi rumunska vlada kredit v znesku 100 milijonov frankov.

NEGOVANJE LEPOTE.

na medicinsko-kozmetični podlagi, to je nova smer, ki je res dobra, če se za to uporabljajo pripomočki, katerim z medicinske strani ni prigovora, kot so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito kože in Fellerjeva Elsa-pomada za rast las. Za v naprej poslanih 40 Din 2 lončka brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatg 341, Savska Banovina.

Obrestna mera se bo znižala od 8% na 7%.

Komunistična vstaja na španskem ponesrečije. Ruski boljševiki so poslali španskim revolucionarjem 2 milijona pezet za organizacijo vstaje, ki je pričela s splošno stavko po večjih mestih, s požigom nekaterih cerkev ter samostanov in sploh z uničevanjem cerkvenega imetja. Vlada je komunistični prevratni poskus zatrla, zaprla nekaj agitatorjev in vzpostavila zopet red.

Iz namirnega Daljnega vzhoda. Japonci drže v svojih rokah pretežni del severne Mandžurije. Kitajsko prebivalstvo ni kazalo nikakega odpora pri zasedbi Harbina od strani japonskih čet. V Šanghaju so izkrcali Japonci 5 tisoč mož, ki so zasedli najvažnejše točke v okolici mesta. V Šanghaju se bodo zadnje dni srditi boji.

Zahvala g. Poljšaku.

Podpisana Pauman Helena iz Brezol, občina Podova, izjavljam, da mi je rak že več let nos razjedal. Bila sem dalje časa v mariborski bolnici, pa tudi v ljubljanski in še pri drugih zdravnikih, celo v Sarajevu sem bila eno leto v bolnici, pa nič ni pomagalo. Potem pa sem bila spet v mariborski bolnici, ko je bil g. Poljšak v barakah, in sem prosila, da me njemu predstavijo, česar nisem dosegla. Par dni poprej, ko je bil Poljšak izgnan, so me spustili iz bolnice. Obrnem se takoj do Poljšaka in mi je obljubil, da me ozdravi. Poljšak sem se večkrat k njemu v Celje, se zdravila in rak je popolnoma ozdravljen. Zahvaljujem se g. Poljšaku in mu častitam, da je dosegel svoj cilj v inozemstvu.

Brezola pri Podovi št. 38.

Pauman Helena.

*

Španski škofje so o novem letu izdali znamenit pastirski list, v katerem določujejo svoje stališče napram sedanjim razmeram v Španiji. Glede na novo ustavo Španije izjavljajo, da določbe, ki se tičejo verskih vprašanj, ne izpolnjujejo niti najmanjše mere zahtev, po katerih se spoštuje verska svoboda. Svete pravice Cerkve se na težak način kršijo in cerkev se izključuje iz javnega in dejavnega življenja naroda, iz postav, vzgoje mladine in celo iz družinskega občestva. Cerkvi se ne priznava niti tista svoboda in tisto splošno pravo, ki ga uživa vsak državljani in vsaka organizacija, marveč se podreja izjemnim

in omejevalnim določbam in predpisom. Vsled tega škofje odločno protestirajo zoper juridičen (pravosloven) napad na pravice in svobodo Cerkve in zahtevajo zakonodajno popravilo teh določb. Kar se tiče ravnanja napram novi državni oblasti, poudarjajo škofje: »Dobro katoličan mora biti ravno na podlagi svoje vere najboljši državljani, zvest svoji domovini, vdan — v območju njenega pravosodstva — zakonito urejeni državni oblasti, naj je vladavinska oblika kakršnakoli. Če sprejemamo režim, to še v nobenem oziru ne pomenja odohranjanja in še manj pokorščine nasproti zakonodaji, v kolikor je v danem slučaju v nasprotju z božjim zakonom in s cerkvijo. Zato bo verska in državljanska dolžnost vseh katoličanov, ne da bi zmanjšali ali oslabil spoštovanje, ki so ga dolžni obstoječi oblasti, da so stalno prizadevajo in uporabijo ves svoj vpliv, da nadaljno zlorabo zakonodaje ustavijo in dosedaj izdane krivične ter škodljive zakone izpremene v dobro; to pa v zanesljivem prepričanju, da podajo s takim poštenim in modrim ravnanjem dokaz pametne in dejavne domovinske ljubezni, ne da bi jih mogel obtožiti tudi le sence kakšne sovražnosti nasproti oblastem, ki jim je poverjeno vodstvo javnih zadev. Končno poudarjajo škofje neizogibno dolžnost katoličanov, da ostanejo edini in složni, da se v javnosti udeležujejo ter da z vsimi močmi podpirajo krščanske liste in časnike.

Jezuitski red v Španiji razpuščen. Dne 24. januarja je objavil Uradni list v Madridu dekret španske vlade, da je na osnovi člena 26 španske ustave jezuitski red razpuščen. V desetih dneh mora prenehati skupno življenje jezuitov, vse imetje Družbe Jezusove se od države zapleni ter se bo porabilo v dobrodelne namene. Pristojne oblasti morajo v desetih dneh predložiti pravočasno ministru seznam vseh nepremičnin, ki so vpisane na ime jezuitov. Banke, trgovske družbe, denarni zavodi, ki so bili v zvezah z Družbo Jezusovo, morajo poslati seznam o tekočih računih, vrednostnih papirjih in vsem drugem premičnem imetju jezuitov. Vsa posestva, ki pripadajo jezuitskemu redu, bodo zaplenjena. Ta dekret je vzbudil v katoliških krogih veliko razburjenje. Protestirali so proti njemu španski škofje, protestiral je papež Pij XI., protestirajo tudi katoliški dijaki po španskih vseučiliščih.

Nasilja proti katoliški Cerkvi v Mehiki. Dogodki v Mehiki so napotili sv. Očeta, da je nastopil z odločnim ugovorom. V državi Veracruz je guverner, prosluli Tejeda, povzročitelj Callesovega proticerkvenega gibanja ter postopanja. V omenjeni državi so v zadnjem času požigali cerkve, metali v svetišča bombe, pobijali duhovnike in zagrešili še več raznih nasilstev, da bi prestrašili vernike ter duhovščino. Trije duhovniki so razlagali v mestu Veracruz otrokom katekizem, ko je vdrl 8 policajev pod vodstvom policijskega predstojnika v hram božji in so oddali strela na tri svečenike. Eden od duhovnikov je sedel sredi med deco, drugi je stal na prižnici in tretji je sedel pri har-

moniju. Slednji je obležal takoj mrtev, prvi je bil težko ranjen in le oni na priznici se je še pravočasno s pripogibom umaknil krogli. Šef policije se je sam ranil v nogo na ta način, ker ga le lopnila po roki neka ženska v trenutku, ko je hotel sprožiti samokres. V mestu Zelapa je bilo požganih več cerkva in vrženih mnogo bomb v stanovanja katoličanov.

Duhovščina v Mehiki se ne umakne. Poglavar katoliške Cerkve v Mehiki P. Diaz je poslal odprto pismo na vse katoliške duhovnike v Mehiki, v katerem izjavlja, da Cerkev ne more priznati zakona, ki ga je sprejel parlament in po katerem se zm nj'a število duhovnikov v mestu Mehiki na 25. Opomnil je duhovnike, naj kljub temu zakonu ostanejo na svojih mestih in naprej opravljajo svojo službo.

*

Usodno spremsivo.

Robert Lincoln je bil star 22 let, ko je bil umorjen njegov oče, ki je bil predsednik Združenih ameriških držav. Tedaj, leta 1865, je bil mladi Lincoln v armadi, ki se je borila proti južnim državam. Lepega dne je bil poklican v Washington, kamor je došel zvečer. Pri prihodu so mu povedali, da so njegovi starši v gledišču. Podal se je takoj tje, kaj, da bi se javil očetu. Ko je prestopil prag podjetja, so nesli iz njega — umirajočega očeta, ki je postal žrtev igralca Bootha, ki je bil zagrizen zagovornik suženjstva.

Šestnajst let pozneje. Robert Lincoln je bil vojni minister. Nekega dne je prejel povelje, naj spremlja predsednika Garfielda v Elberon v New-Jersey. V zadnjem trenutku je bil Lincoln zadržan in je brzel na kolodvor, da bi se bil opravičil pri predsedniku. Ko je bil v kolodvorskem poslopju, je čul strele, ki so zadeli predsednika, ki je tuji umrl na posledicah.

Dne 6. septembra 1901 je potoval predsednik Viljem Mac Kinley k otvoritvi razstave v Buffalo. Na razstavo je bil povabljen tudi Lincoln. Stopil je v Buffalo baš v trenutku, ko je umrl predsednik, zadet od krogle anarhista Czolgosa. V tretje je našel Robert Lincoln državnega predsednika, h kateremu je bil klican, kot smrtno žrtev atentata.

Ko je bil Lincoln že precej v letih, ga je nekoč prosil predsednik Harding, naj bi se v njegovi družbi udeležil odkritja spomenika na čast njegovemu velikemu očetu Abrahamu Lincoln. Ob tej priliki je rekel povabljeni prijatelj: »Ako bi znali, bi me ne vabili. Je videti, kakor bi hotela usoda, da zadene smrt predsednika baš v moji družbi.« Tokrat se pa njegova slutnja ni uresničila. Da bi bil doživel Lincoln nasilno in zagonetno smrt predsednika Hardinga, zato bi bil mnogo prestar.

*

„Slov. Gospodar“ stane:

Celoletno 32 Din.

Polletno 16 Din.

Četrtno 9 Din.

Duhovniške spremembe. Župnija Dramlje je podeljena g. Alojziju Piršu, kaplanu v Ormožu; provizor je postal pri Sv. Lenartu v Slov. goricah g. Jak. Sajovic; župnijo Sromlje pri Brežicah je dobil g. Štefan Stiper, kaplan pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Prestavljeni so gg. kaplani: Franc Kolenc iz Murske Sobote za kornega vikarja v Maribor; Venceslav Jastrobnik iz Dramelj v Ponikvo ob južni žel.; Matija Kreuh iz Ponikve k Mali Nedelji; Ivan Mak iz Selnice ob Dravi v Ormož; Alojzij Pajtlar iz Hoč v Cirkovce; Jožef Vojkovič od Male Nedelje v Mursko Soboto; Vinko Pivec iz Cirkovce v Selnico ob Dravi.

Radi devetih vlomov pod ključem. Mariborska policija je prejela bivšega natakarja Maksa Ovida, ki se je priključil iz Zagreba v Maribor in je zagrešil po lastni izpovedi devet vlomov.

Gospodarsko poslopje z vsemi zalagami kreme je pogorelo posestniku Čehnerju v Černečah pri Guštajnu.

Obešil se je iz neznanega vzroka dne 25. m. m. na Muti pekovski vajenec M. Gradišnik.

Zaklanega so našli v mlaki lasne krvi v Runcu pri Veliki Nedelji pridnega in poštenega fanta Ivana Novaka. Zločinec je žrtvi prizadel rano v prsa, mu prerezal vrat in ga še 12krat zabodel. Ubijalec že imajo.

Ogenj je izbruhnil dne 25. januarja na podstrešju mesnice ter prekajevalnice Maksa Weissensteina na Minoritskem trgu v Ptuj. Gasilcem se je posrečilo, požar omejiti ter pogasiti.

Fantje med seboj. Ne daleč od Horvatove krčme v Gorici pri Ptuj so se fantje iz raznih vasi stekli. Harmonikar Franc Stepišnik je bil zaboden v lesno stran hrbta in povrh jih je še dobil tako s plankami, da se je onesvečilo.

Edočega petelina je hotel požigalec podtakniti s pomočjo goreče sveče posestniku Leopoldu Filipanju v Sedlačku pri Ptuj. Polde se je vrnil na večer iz Ptuja, je šel po stelo za živino in zadel na za požig pripravljen gorečo svečo. Sodišče je uvedlo preiskavo.

Ustreljen radi tihotapljenja tobaka. V noči od 22. na 23. januarja se je vračalo šest tihotapcev iz Madžarske čez mejo pri prekmurski vasi Pince, kjer so jih zapazili graničarji. Na stoj pozvani so se spustili v beg proti Muri. Dva graničarja sta streljala in smrtno je bil zadet 18letni Ivan Tkalec, sin posestnika iz Ferketinca, občina Podturen v Medjimurju. Na smrti zadetega so našli še le drugi dan v Murski šumi in poleg njega je ležala vreča tobaka.

Shramba za slamo v plamenih. V Kupšincih v Prekmurju so otroci zažgali po neprevidnosti shrambo za slamo, ki je bila last posestnika Benčika. Gasilci so omejili požar, ki bi bil lahko usodopoln za celo vas.

Ogenj. Dne 25. januarja je uničil požar v B. rejčih v Prekmurju posestniku Ivanu Horvatu skedenj ter hlev. Ogenj se je razširil tudi na poslopja sosed

Enjavca, a so ga gasilci slednjič je pogasili in omejili.

Mlin je pogorel do tal v noči od 25. na 26. januar ob Muri. Gre za Majcenov mlin, kjer je nastal požar, ker se je preveč razgrela pri mletju koruznih storžev mlinska naprava in so zanele požar iskre.

Kake preganja požigalec svoje žrtev. Na Mlačah pri Konjicah je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Kukoviča. Rešili so živino in pogorelec jo je za prvo silo dal v oskrbo sorodniku Rupniku. Tudi pri tem posestniku je nastal požar in je očitno, da je v teh dveh požarnih nesrečah na delu požigalčeva roka.

Prvi koš je zmeškal doma na doma stroj 30letnemu posestniškemu sinu Antonu Majcen iz Šmerjete pri Školji vasi v okolici Celja.

Težko ranjen. Mesarski pomočnik Bernard Habé je prišel na Dobrni pri Celju slučajno mimo hiše, kjer je bila gostija. Po kratkem postanku med vglarji je nadaljeval pot, a sta skočila nanj dva fanta, od katerih ga je eden prevrnil, drugi ga je pa obdelal z nožem po hrbtu in po obeh rokah.

Lani in letos mu je uničil požar gospodarsko poslopje. Na Kapli v Savinjski dolini si je postavil lani na novo vsled požara uničeno gospodarsko poslopje posestnik Franc Grašinar. Dne 28. m. m. je imenovanemu podtaknil požigalčeva roka v novo poslopje — ogenj.

Smrt obče znanega lovca, ribiča in gostilničarja. V Hrastniku je izdahnul na posledicah možganske kapi dale na okrog znani bivši krčmar pri postaji, lovec ter ribič g. Janez Dernovšek oče mariborskega primarija g. dr. Janka Dernovška. Rajni je bil šaljivec, vesel in dobrosrčen narave. Iz bogat lovske in ribiške izkušnje je znal mlajšemu svetu postreči z mičnimi doživljaji, radi katerih ni bil nikdar v zadregi. Z njim je legel v grob eden najstarejših in najbolj izurjenih ribičev na sulce v Savi in spodnji Savinji. Blagopokojni je bil hrastniški domačin z lepe Drage in je bil 45 let poročen z Ljuziko iz znane Roševke hiše. Zonka mu je umrla predlanskem. Zavednemu narodnjaku, preizkušenemu lovcu, ribiču in izbornemu pripovedovalcu Janezu svetila večna luč, sinu g. primarija in preostalim naše iskreno sožalje!

Ženi iztrgal jezik. Posestnik Jož Vrišar na Švirkovem vrhu pri Metliki je v duševni zmedenosti iztrgal ženi v spanju jezik, da je izkravavala.

Neznadoma je izbruhnil dne 29. m. m. ogenj v hlevu posestnika Kužarja v Smarju pri Sevnici. Gasilci so ogenj pogasili, a obatoja sum, da je bil požar podtaknjen od maščevalne roke.

Obračun med sorodnikoma. V gozd nad vasjo Zgornja Bosnica pri Kranju je ustrelil v prepiru 60letni lovski čuvaj Franc Magušar 38letnega posestnika in sorodnika Mihaela Bernika. Ubijalec se je sam javil orožnikom in izpovedal, da je zagrešil krvavo dejanje v silobranu.

Šolar ubil šolarja. Dne 23. januarja po šolskem pouku so se v Dolnji rebr